

Shiur 1- The Father in Law

1.

אור החיים

וישמע וגו'. צריך לדעת לאיזה ענין יחסו ביחוס "כהן מדין", שאין זו מעלה אלא ירידה, ומן הראוי ראשונות לא תזכרנה.

ואולי כי יבנו שבח האיש באמרו כהן מדין, לומר שהגם שהיו לו שתי בחינות הרמוזות בכהן מדין, שהם היותו ראש למדיו ואדוק לעבודה זרה, אף על פי כן עשה שני דברים נגדיים והפכים לשני הפרטים. כנגד היותו גדול אמר חתן משה, שנתחמן לאדם שלא נודעה לו גדלה עדיו, ודבר זה יקפידו עליו נוהגי שררה, ואין צריך לומר אחד המיוחד לאמתו שיקפיד למת בתו לאדם בלא שם. וכנגד היותו אדוק לעבודה זרה כמשמעות המוכן מתבת כהן, אמר הכתוב (שמות יח:יא) מה שאמר בסוף הענין: "עתה ידעתי כי גדול ה' מכל האלהים". ודבר זה אין בו חדוש ומעלה גדולה באמור כן גוי אחד לקבצו בתורה, אלא באמצעות מה שקדם ליחסו בשם "כהן מדין", דבר גדול הוא שפנה אמה אחת מהם ובהם יעיד על פי הכל יפצה פיהם.

Or HaChaim R' Chaim Ben Attar. 18th cen Israel

ו כהן מדין, Yitro the priest of Midian heard, etc. Why did the Torah tell us that Yitro was a priest? Being a priest in a pagan society is hardly to someone's credit, why did the Torah then tell us about this? [the author bases himself on the rule that one does not remind a תשובה of his past.]

Perhaps in this case the Torah wanted us to know the greatness of Yitro who converted to Judaism although he occupied an exalted position in his country at the cost of his prominence and probably even his wealth. Actually, the Torah describes Yitro in a contradictory role. Although he was leader in his country and as such could have chosen prominent sons-in-law for his daughters, he chose an unknown (to him), i.e. Moses as his son-in-law. The Torah therefore describes him both as a leader in Midian and as Moses' father-in-law. At the time, the other aspirants for Tziporah's hand in marriage resented Yitro's choosing an itinerant foreigner over them. Concerning Yitro's position as an ardent idol worshiper, something that is implied in his title "priest," the Torah compliments him in verse 11 when he declared that he had found that the Lord was superior to any other kind of deity. The fact that a Gentile who occupied an exalted position in his own country and who was a religious dignitary to boot made a 180 degree turn becomes remarkable for the Jewish people only after the Torah tells us who this Gentile was **prior** to his conversion.

2.

דרך המלך (הרבי מפיאסצנה)

וזה הרמז וישמע יתרו את כל אשר עשה אלקים למשה ולישראל עמו כי הוציא ד' את ישראל ממצרים. כל העולם שמעו את המופתים רק ליתרו נכנסה הקדושה והאירה את לבו,

Derech HaMelech (The Piaczeno Rebbe) 20th cen Poland

Yitro heard? The entire world heard of the miracles. Only Yitro was the one who enabled these stories to enter his heart

3.

רבי אלימלך מליזענסק

וז"ש רש"י ז"ל "מה שמועה וכו'", שבוודאי ע"י שראה ישראל שיצאו לא נתעורר לבו לבוא להתגייר, כי זה הנס לא היה ע"י התעוררות ישראל,, ולכן פירש רש"י ז"ל מה שמועה שמע ובא, פירוש איזה דבר היה מעוררו שיבא, "קריעת ים סוף" שזה היה ע"י התעוררות הצדיק.... "ומלחמת עמלק" שזה ג"כ ע"י התעוררות דלתתא כמ"ש "כי יד על כס י"ה מלחמה לה' בעמלק" כפרש"י, וזה יהיה אי"ה במהרה ע"י אתערותא דלתתא של הצדיקים, וזה גרמה לו ליתרו שבא לחסות תחת כנפי השכינה.

Rebbe Elimelech of Lezansk 18th Cen, Poland

Why does Rashi feel the need to add what it was that Yitro heard? A person doesn't awaken bc of miracles that were done to others but rather bc of the awakening that was done by others.

4.

רש"י פסוק ה

אל המדבר. אף אנו יודעים שבמדבר היו אלא בשבחו של יתרו דבר הפתוב, שְהִיָּה יוֹשֵׁב בְּכַבּוֹדוֹ שֶׁל עוֹלָם וְנִדְּבּוֹ לְבוֹ לְצֵאת אֶל הַמִּדְבָּר, מְקוֹם תְּהִי לְשִׁמְעַ דְּבָרֵי תוֹרָה (שם):

Rashi, 11th Cen, France

INTO THE DESERT — Indeed we know that they were in the wilderness, and it appears unnecessary to state that Jethro came to Moses there. But by stressing this Scripture is speaking in praise of Jethro: that he was living amidst all the splendour that the world could provide, and nevertheless his heart prompted him to go forth into the desert, a waste place (Mekhilta), to hearken to the words of the Torah.

5.

מי השלוח, חלק ב, ספר שמות, יתרו ד'

וישמע יתרו. הענין שנכתב בתורה פרשת הגר קודם מתן תורה, להורות שאם ירצה האדם לקבל ד"ת צריך למסור עצמו להשי"ת בכח גדול ולהתהפך מהיפוך אל היפוך, כמו הגר שבא לדבק עצמו אל עם לא ידע מתמול שלשום בני אב ואם ורק רצונו למסור נפשו להשי"ת לגמרי ולחסות תחת כנפיו, כמו שמבואר בחלק ראשון (מגלת רות) ואח"כ משפיע לו השי"ת דברי תורה.

Mei HaShiloach- Rabbi Mordechai Yosef Leiner of Izbica. 19th Cen, Poland

The reason it mentions the issue of the convert before Matan Torah is to show that when a person decides that hes ready to commit himself to Torah he has to make a drastic change like the story of Megillat Ruth that we read on Matan Torah.

6.

ספורנו

כִּי בְדָבָר אֲשֶׁר זָדוּ עֲלֵיהֶם. כִּי הִצִּיל אֶת הָעָם בְּאוֹתוֹ הַדָּבָר עֲצָמוֹ אֲשֶׁר זָדוּ הַמִּצְרִים עֲלֵיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ "כִּי יָזַד אִישׁ עַל רֵעֵהוּ" (שמות כא:יד). וְזֶה הָיָה שֶׁהָרַג בְּכוֹרֵיהֶם כְּמוֹ שֶׁהָרַגוּ הַמִּצְרִים כָּל הַבָּנִים הַיְּלֻדִים לְיִשְׂרָאֵל, וְהַטְּבִיעַם בַּיָּם כְּדָרָף שֶׁהַטְּבִיעוּ הֵם הַבָּנִים בִּיָּאֹר, וְהָרַג אֶת הַבְּכוֹרוֹת כְּנֶגֶד "בְּנֵי בְלָרִי יִשְׂרָאֵל" (שמות ד:כב) "וַתִּמָּאֵן לְשַׁלְחוֹ" (שם), וְהַקְשָׁה אֶת לִבָּם אַחֲרֵי שֶׁלֹּא שָׁמְעוּ בְּרִצּוֹנָם. וּבְזֶה הוֹרָה גְּדֻלָּתוֹ עַל כָּל הָאֱלֹהִים, כִּי לֹא חָשְׁבָה שׁוֹם אֲמָה שְׂיוֹכֵל שׁוֹם אֵל מְאֻלְהִיָּהֶם שָׂרִי מַעֲלָה לְשֵׁלֶם מִדָּה כְּנֶגֶד מִדָּה בְּכָל דָּבָר, אֲבָל חָשְׁבוּ שְׂיוֹכֵל בְּדָבָר אֶחָד מֵיָחַד לוֹ בַּלְבָּד.

Sforno, 16th Cen Italy

G'd saved the people by using the very means the Egyptians had used to harm them to harm their oppressors. The word זָדוּ, past tense, occurs as future tense, יִזִּיד in Exodus 21,14 describing the deliberate commission of a crime, a sin. The sin Yitro had in mind was that G'd had killed the Egyptian firstborn as a retribution for the male babies of the Jewish people having been thrown into the river to drown. (Exodus 1,22). The Egyptians died by drowning just as their victims the Jewish babies had died by drowning. Yitro recognised that the ability to make the punishment fit the crime is what put our G'd in a class all by Himself, unparalleled in any other religion. None of G'd's agents in the celestial spheres, even, would be able to do this.

7.

בראשית ב':י"ח

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים לֹא טוֹב הָיֹת הָאָדָם לְבֶדּוֹ אֶעֱשֶׂה־לּוֹ עֲזָרָה כְּנֶגְדּוֹ:

And Gd said to Moshe, it isnt good for man to be alone, i will create for him someone to assist him